

بررسی ماهیت حقوقی قرارداد فرانشیز

سید محمد اندرخور¹، ابراهیم حسین زاده²،

1-دانشجوی کارشناسی ارشدحقوق، گرایش خصوصی، موسسه آموزش عالی روزبهان، ساری، ایران
ardalanandarkhor@gmail.com

2- استادیار گروه حقوق، دانشکده حقوق، موسسه آموز عالی روزبهان ، ساری، ایران
hosseinzadeh.law@gmail.com

چکیده

هم اکنون قراردادهای فرانشیز یکی از مهمترین عقود در بحث انتقال اموال فکری محسوب می گردد . علی رغم این مبحث بسیار مهم، پژوهش چندانی در این زمینه صورت نگرفته است. با توجه تردید و ابهامات در حوزه ماهیت و اوصاف این قرارداد و نظر به رواج روز افزون عقود فرانشیز در گستره نظام های بین المللی و حقوقی داخلی در این پژوهش با تمسک به قواعد عمومی قراردادهای، سعی شده است تا تصویری روشن از ماهیت شروط ضمن آن ارائه شود و اوصاف خاص این نوع قرارداد که مهمترین موضوع آن علائم تجاری است، شناسایی شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد و نامعین بودن قراردادهای فرانشیز و شروط ضمن آن در حقوق ایران در هاله ای از ابهام قرار دارد. عده ای از حقوقدانان با یافتن وجوه مشترک میان این قرارداد و تعدادی از قالبهای سنتی عقد رایج در حقوق اموال در صد انطباق این نهاد حقوقی با عقود معین مذکور در قانون مدنی برآمده اند. البته تلاش در جهت انطباق این قرارداد با عقود معین و ماهیت شروط ضمن آن در راستای جاری نمودن آثار و احکام آن عقود بر این قرارداد و اجتناب از مشکلات بعدی است.

واژه‌های کلیدی: تعهدات ، عقد ، فرانشیز، حق امتیاز، ماهیت حقوقی

1- مقدمه

امروزه بسیاری از کسب و کارها بصورت گسترده ای در دنیا ارائه می شوند. برخی از کسب و کارها چنان موفقیتی پیدا می‌کنند که براحتی می توانند در مدت زمان نسبتاً کوتاهی شعبات زیادی در محل پیدایش خود و یا در مناطقی دورتر ایجاد نمایند. این مدل از کسب و کارها با حق ثبت و حق امتیاز ویژه ای که دارند بعنوان برند مطرح می شوند و مخاطبان خاص خود را می‌یابند .

بسیاری از برندهای غذاهایی که امروزه به نام فست فود(غذاهای آماده) شناخته می شوند؛ حق امتیاز تاسیس شعبات دیگر را به افراد دیگر در سراسر جهان می دهند و بابت راه اندازی کسب و کار، آموزش، خدمات سالانه و ... مبلغی را دریافت می نمایند. این مبلغ که بعنوان فرانشیز از آن یاد می شود متغیر بوده و بسته به میزان محبوبیت برند و فروش محصولات آن، مبلغی که فرد دریافت کننده امتیاز بابت آن پرداخت می کند بیشتر است.

2- تعریف فرانشیز

در ابتدا باید این نکته را متذکر شد که بعضی از مجموعه ها مانند ((آیس پک)) و ((نوتلا بار)) و یا ((لمبز)) از سرعت رشد بسیار بالایی برخوردارند و افتتاح چندین شعبه در یک هفته و در بهترین مناطق تهران ، قطعاً نیاز به سرمایه ی بسیار زیاد و بهره مندی از تعداد زیادی نیروی انسانی مطمئن ، کاری و متعهد دارد. البته مالکیت تمام شعب